

ADVANCED GCE

GUJARATI

Listening, Reading and Writing 2

SPECIAL SHEET

F884

Wednesday 8 June 2011
Afternoon

Duration: 2 hours 45 minutes

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- This Special Sheet is for use with Section B.

INFORMATION FOR CANDIDATES

- This document consists of **8** pages. Any blank pages are indicated.

INSTRUCTION TO EXAMS OFFICER / INVIGILATOR

- Do not send this insert for marking; it should be retained in the centre or destroyed.

Section B: Reading and Writing

સવાલ ૩ થી ૭

સવાલ ૩ થી ૭માં બધા જ સવાલો એક જ લેખ “રોગ અને દવા” પર આધારિત છે.

નીચેનો લેખ વાંચો.

રોગ અને દવા

- ૧ આપણાં મગજ, હૃદય, પેટ, વગેરે તેમનું કામ નિયમ અનુસાર કરતા રહે તો આપણી તંદુરસ્તી જળવાઈ રહે છે. શરીરને પૂરતું પોષણ ન મળે તો આપણી તંદુરસ્તી ટકી શકતી નથી. પૂરતા પોષણ વગર શરીરની શક્તિ ધીમે ધીમે ક્ષીણ થતી જાય છે અને પછી શરીરમાં રોગ સહેલાઈથી પ્રવેશે છે. શરીરમાં અશક્તિ હોય તો યોગ્ય ખોરાકપાણી લઈને શરીરમાં શક્તિ પૂરી શકાય. પણ જો શરીરમાં રોગ લાગ્યો હોય તો તેને માટે કોઈ ને કોઈ પ્રકારની દવા જરૂરી બને છે. દવાઓનો વપરાશ જૂના જમાનાથી થઈ રહ્યો છે અને રોજ નવી નવી દવાઓ બજારમાં આવતી રહે છે.
- ૨ આયુર્વેદ, હોમિયોપેથી, એલોપેથી, કુદરતી અને અન્ય સારવારોનો ઇતિહાસ લાંબો અને રસપ્રદ છે. પહેલાંના સમયમાં દર્દીને અમુક છોડનાં પાનનો રસ કે એના મૂળનો ઉકાળો પાવામાં આવતો. પછીથી બજારમાં તૈયાર પીવાની દવા અને ગોળીઓ મળવા લાગી. ૧૯૨૮માં એલેક્સાન્ડર ફ્લેમીંગે પેનિસિલિનની શોધ કરી તે પછી એન્ટિબાયોટિક દવાઓએ તબિબી ક્ષેત્રમાં ક્રાંતિ સર્જી. જો કે એન્ટિબાયોટિક અને બીજી કેટલીક એલોપેથી દવાઓની આડઅસરોને કારણે કેટલાક લોકોમાં આ દવાઓ વાપરવા બાબતે ભય ફેલાવા લાગ્યો છે અને તેઓ અન્ય પ્રકારની સારવાર લેતા થયા છે.
- ૩ શરીરમાં જરાક અસુખ લાગતાં જ લોકો ડોક્ટર પાસે દોડી જતા નથી. સૌ પ્રથમ તો તેઓ રસોડાનાં મરીમસાલાંનો ઉપયોગ કરી બીમારી દૂર કરવાનો પ્રયત્ન કરે છે. રોગ લંબાય કે ગંભીર સ્વરૂપ પકડે તો ડોક્ટર પાસે જવું પડે છે. ભારતમાં આયુર્વેદ અને હોમિયોપેથીના પ્રમાણમાં એલોપેથી સારવાર મોંઘી પડે છે. આને કારણે આયુર્વેદ અને હોમિયોપેથીના દવાખાનાં દર્દીઓથી છલકાતાં હોય છે. આયુર્વેદ દવાઓ કુદરતી સામગ્રી વાપરીને તૈયાર કરવામાં આવે છે. આ દવાની સાથે દર્દી અમુક જાતનો જ ખોરાક લઈ શકે છે. હોમિયોપેથી દવાની સાથે પણ કોફી, લસણ, ડુંગળી જેવી વસ્તુઓ લઈ શકાતી નથી. વળી હોમિયોપેથી દવા લાંબા સમય સુધી લેવી પડે છે તેથી દર્દી થાકી જાય છે. કેટલાક લોકોને કુદરતી ઉપચારોમાં શ્રદ્ધા હોય છે અને તે મેળવવા તેઓ ભારતના મોંઘાદાટ સ્વાસ્થ્ય કેન્દ્રમાં જાય છે. હા, ત્યાં રહી આવ્યા પછી તેમને થોડો વખત સારું લાગે છે પણ ઘરે આવ્યા પછી કેન્દ્રના શિસ્તનું પાલન બધાંથી કરી શકાતું નથી એટલે જૂનું દર્દ ફરી દર્શન દે છે.
- ૪ આપણે બીજા પ્રકારની સારવાર લેતાં હોઈએ તો પણ એલોપેથી સારવારની જરૂર આપણને પડે જ છે. એલોપેથીના દવાખાનામાં મળતાં સાધનો બીજે ક્યાં મળી શકશે? વળી એલોપેથી દવાઓ કેટલી બધી ચકાસણી પછી બજારમાં મૂકવામાં આવે છે એ આપણા ફાયદા માટે જ ને? સૌથી મહત્ત્વની વાત તો એ છે કે ધૂંટણ બદલવો હશે કે હૃદયનો હૂમલો થશે ત્યારે એલોપેથી સારવાર સિવાય બીજું શું કામ આવશે?

એલોપેથી	Modern or <u>scientific medicine</u>
આયુર્વેદ, હોમિયોપેથી કુદરતી ઉપચાર	Ancient medical systems from India and China.

તમારું કામ સહેલું કરવા માટે ઉપરના વાર્તાલાપની નકલ ‘ઈન્સર્ટ શીટ’ પર આપી છે.

સવાલ ૮ થી ૧૧

સવાલ ૮ થી ૧૧માં બધા જ સવાલો એક જ લેખ “કુદરતનું જતન અને પતન” પર આધારિત છે.

નીચે આપેલો લેખ વાંચો.

કુદરતનું જતન અને પતન

- ૧ જૈન તીર્થંકર મહાવીર લગભગ ૨૬૦૦ વર્ષ પહેલાં આ જગતમાં થઈ ગયા. તેમણે લોકોને અહિંસાનું પાલન કરવાનો સંદેશો આપ્યો અને કહ્યું કે આપણે ફક્ત મનુષ્યો કે પ્રાણીઓ પ્રત્યે જ નહિ પણ આપણી આસપાસની કુદરત પ્રત્યે પણ અહિંસાભાવ રાખવો જોઈએ. આપણે વાયુ, ધરતી, પાણી, અગ્નિ, અને વનસ્પતિનો બગાડ ન કરવો જોઈએ, તેમને હાનિ ન પહોંચાડવી જોઈએ અને તેમનું જતન કરવું જોઈએ. આજના વૈજ્ઞાનિકો પણ કહે છે કે આપણે કુદરતી દુનિયાની સંભાળ નહિ લઈએ તો આપણી પૃથ્વી પરનું જીવન નાશ પામશે.
- ૨ કારખાનાં અને ગાડીઓનો કાર્બન ડાયોક્સાઈડથી ભરેલો ધુમાડો આપણી આસપાસની હવાને ગંદી કરે છે તેને કારણે કેટલાય લોકો શ્વાસને લગતા રોગોથી પીડાય છે. આપણી પૃથ્વીની ફરતે ઓઝોન વાયુનું પડ છે તેમાં સી.એફ.સી. વાયુઓને કારણે ગાબડું પડવાથી સૂર્યના હાનિકારક કિરણો આપણી ઉપર પડે છે અને આપણને ચામડીની ભયંકર બીમારીઓ થાય છે. માટીની બાબતે જોઈએ તો ખેતરના પાક વધારવા માટે રસાયણોવાળું ખાતર માટીમાં ભેળવાય છે જેથી તેમાં વસતાં ઉપયોગી જીવજંતુ મૃત્યુ પામે છે અને ધરતી શ્વાસ લેતી બંધ થાય છે.
- ૩ પાણીની બાબત પણ ચિંતાજનક છે. કારખાનાંનો ઝેરી રસાયણયુક્ત કચરો અને શહેરની ગટરોની ગંદકી નદીઓમાં ઠલવાવાને કારણે નદીઓનું પાણી પીવાલાયક રહેતું નથી અને તેમાં બીજા જાતના જીવો કે વનસ્પતિ જીવી શકતાં નથી. અગ્નિ કે ઊર્જાની ચિંતા તો આ જગતની મોટી ચિંતા છે. પૃથ્વીના પેટાળમાં ભરેલા કોલસા, તેલ જેવા બળતણ માટેના ખનીજ પદાર્થો લગભગ ખૂટી જવા આવ્યા છે. ઊર્જા મેળવવા માટે આપણે હવે સૂર્ય, પવન અને મોજાં તરફ મીટ માંડી છે. આ ઉપરાંત આપણા ઉપયોગ માટે વનસ્પતિના જંગલોનો બેફામ રીતે નાશ થઈ રહ્યો છે અને તેને પરિણામે જગતનું હવામાન ખોરવાઈ ગયું છે.
- ૪ પર્યાવરણની મુશ્કેલીઓ માટે સૌથી વધારે જવાબદાર છે મનુષ્ય. પોતાની જરૂરિયાતો અને મોજશોખ માટે તે હંમેશાં કુદરતી સંપત્તિ લૂંટતો રહ્યો છે. પણ હવે બસ થયું! હવેથી તેણે વસ્તુઓનો વિચારપૂર્વક ઉપયોગ કરીને બગાડ રોકવાનો છે જેથી આવતી પેઢીઓ આ જગતને માણી શકે. આપણે તીર્થંકર મહાવીરના કહેવા પ્રમાણે આપણી આસપાસની જીવસૃષ્ટિને હાનિ પહોંચાડ્યા વગર આ જગતમાંથી પસાર થવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ.

તમારું કામ સહેલું કરવા માટે ઉપરના વાર્તાલાપની નકલ ‘ઈન્સર્ટ શીટ’ પર આપી છે.

Section C: Writing*Recommended time for Section C: 1 hour*

નીચેના સવાલોમાંથી એક ચૂંટો. ગુજરાતીમાં એક નિબંધ લખો. તમારે આશરે ૨૫૦ શબ્દો લખવા જોઈએ. તમે ૪૦૦થી વધારે શબ્દો ન લખો તેવી ભલામણ અમે કરીએ છીએ.

તમારા નિબંધમાં આપેલાં બધાં દાખલા અને માહિતી ગુજરાતી દેશો અથવા સમાજને લગતી હોય તે જરૂરી છે.

ગુજરાતી (દેશ) અથવા ગુજરાતી (વિશેષણ), એ શબ્દો ગુજરાતી ભાષા બોલાતી હોય એવા કોઈ પણ દેશને લાગુ પડે છે.

સવાલ ૧૨ સમાજ: એકતા અને અલગતા

“સ્વતંત્ર ભારતના બંધારણમાં સ્ત્રી અને પુરુષને સમાન હક્કો આપવામાં આવ્યા છે તેમ છતાં સ્ત્રીઓ પ્રત્યે અન્યાય થઈ રહ્યો છે.”

ભારતના અત્યારના જીવનમાં, દાખલા તરીકે જન્મ વખતે અથવા અભ્યાસ બાબતે અથવા લગ્ન જીવનમાં, આ નિવેદન કેટલે અંશે સાચું છે?

સવાલ ૧૩ સમાજ: બેકારી

તમારી કોલેજના સામયિક માટે એક લેખ લખો. લેખમાં, કોઈ ગુજરાતી વ્યક્તિ અચાનક બેકાર બની જાય તેના ઘર અને ખર્ચ, બાબતના વિચારો વિશે લખો. તે વ્યક્તિ ફરીથી આર્થિક રીતે પગભર થવા માટે શું કરી શકે એ વિશે સૂચનો આપો અને તેના ફાયદા જણાવો.

સવાલ ૧૪ પર્યાવરણ: કુદરતી દુનિયાનું રક્ષણ

“મનુષ્યના ઉપયોગ માટે સાધનો મેળવવા દુનિયાના કુદરતી વિસ્તારોનો નાશ કરવામાં આવે છે.” ગુજરાત અથવા ગુજરાતી લોકો બાબતે આ કેટલે અંશે સાચું છે અને શું કરવું જરૂરી છે?

સવાલ ૧૫ પર્યાવરણ: ઉર્જા વ્યવસ્થા

તમારા સમાજના સામયિક માટે એક લેખ લખો. લેખમાં, તમારા સમાજના સભ્યો કઈ કઈ રીતે પોતપોતાના ઘરમાં વીજળી અને વાયુના વપરાશમાં ઘટાડો કરી શકે એ વિશે સૂચનો આપો અને તેનાથી થતા ફાયદા વિશે લખો.

સવાલ ૧૬ વિજ્ઞાન અને પ્રૌદ્યોગિક વિજ્ઞાન: તબિબિ પ્રગતિ

યુ.કે.માં રહેતા ગુજરાતીઓ તેમના સ્વાસ્થ્યની સંભાળ બાબતે દુનિયામાં બીજે ક્યાંય પણ રહેતા ગુજરાતીઓ કરતાં વધારે ભાગ્યશાળી છે.”

તમે આ નિવેદન સાથે કેટલે અંશે સહમત થાઓ છો?

સવાલ ૧૭ વિજ્ઞાન અને પ્રૌદ્યોગિક વિજ્ઞાન: પ્રૌદ્યોગિક વિજ્ઞાનનો વિકાસ

“મારી ગુજરાતી નિશાળ અને પ્રૌદ્યોગિક વિજ્ઞાન - ટેકનોલોજી” - એ વિષય પર તમે તમારી ગુજરાતી નિશાળમાં એક ભાષણ આપવાના છો. ભાષણ માટે, પ્રૌદ્યોગિક વિજ્ઞાનમાં થયેલી પ્રગતિનો ઉપયોગ કરીને તમારી ગુજરાતી નિશાળમાં કયા કયા ફેરફારો કરી શકાય એનું વર્ણન કરો અને તે ફેરફારોના લાભ વિશે તમારા અભિપ્રાયો આપો.

સવાલ ૧૮ સંસ્કૃતિ: ઈતિહાસ

“શહેનશાહ અકબર એક મહાન મોગલ બાદશાહ હતા અને ભારતની સંસ્કૃતિ પર તેમનો મહત્ત્વપૂર્ણ પ્રભાવ પડ્યો છે.”

તમે આ વાત સાથે કેટલે અંશે સહમત થાઓ છો?

સવાલ ૧૯ સંસ્કૃતિ: કળા

સ્થાનિક વર્તમાનપત્રના ‘નવરાત્રિ અંક’ માટે “ગુજરાતી ગરબા અને દાંડિયા રાસ” વિશે એક લેખ લખવાનું તમને કહેવામાં આવ્યું છે. રાસ-ગરબાની અગત્યની બાબત કઈ કઈ છે અને આજના ગુજરાતી સમાજમાં તે શા માટે સુસંગત છે?

Copyright Information

OCR is committed to seeking permission to reproduce all third-party content that it uses in its assessment materials. OCR has attempted to identify and contact all copyright holders whose work is used in this paper. To avoid the issue of disclosure of answer-related information to candidates, all copyright acknowledgements are reproduced in the OCR Copyright Acknowledgements Booklet. This is produced for each series of examinations and is freely available to download from our public website (www.ocr.org.uk) after the live examination series.

If OCR has unwittingly failed to correctly acknowledge or clear any third-party content in this assessment material, OCR will be happy to correct its mistake at the earliest possible opportunity.

For queries or further information please contact the Copyright Team, First Floor, 9 Hills Road, Cambridge CB2 1GE.

OCR is part of the Cambridge Assessment Group; Cambridge Assessment is the brand name of University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES), which is itself a department of the University of Cambridge.